

DE VLECHTER

Beleidsplan pedagogisch klimaat

Carmen Kim & Wout de Jong

Basisschool De Vlechter

Constantijn Huygensstraat 1

5251LW Vlijmen

Tel: 073-5184344

info@bsdevlechter.nl

www.bsdevlechter.nl

Inleiding

Alle mensen binnen de school hebben de hele dag met elkaar te maken. Dat vereist een klimaat op school waarbij iedereen zich prettig en veilig voelt. Het pedagogisch klimaat neemt op de BS De Vlechter een grote plaats in. We vinden het belangrijk iedereen positief naar zichzelf kijken en op een positieve manier met elkaar om kunnen gaan. De aanpak hiervoor blijft niet beperkt tot enkele lessen in de week maar is verweven in onze schoolcultuur. We vinden het belangrijk om deze manier van omgaan met elkaar naar iedereen die betrokken is bij onze school uit te stralen.

Wij streven naar een positief sociaal en moreel klimaat, waarin: leerkrachten prettig werken, handelingsverlegenheid bij leerkrachten voorkomen wordt, kinderen zich veilig voelen, kinderen zich gehoord en gezien voelen, iedereen bereid is zich te verplaatsen in de ander, iedereen op een positieve manier met elkaar omgaat, de eigen kracht van kinderen benut wordt.

Inhoud

Doelgroep	4
Visie op onderwijs	5
Ouder-kind gesprekken	7
Algemene Schoolregels	8
Gezamenlijke waardes op de Vlechter	9
Niveaus van preventie op basisschool de Vlechter	11
Extra zorg in de school	12
Vreedzame school	13
Mediatoren.....	13
Zien!.....	14
Executieve functies en het pedagogisch klimaat op BS de Vlechter	16
Klascultuur	16
Planning	16
Klasroutines	16
Inrichting	16
Stress	17
Meest voorkomende stressbronnen bij kinderen.....	17
Wat kun je als ouder doen? (van der Ploeg, 2013)	18
Incidenten registratie	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Pestprotocol	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Internetprotocol	28
Mediawijsheid	30

Ons onderwijs:.....	30
Bibliografie	31
Bijlage 1:	32

Doelgroep

De Vlechter is een basisschool gelegen in Vlijmen in de wijk Vliedberg. Op de Vliedberg is naast De Vlechter nog een basisschool gesitueerd: Basisschool 't Palet. 13,5% van onze leerling populatie (12 leerlingen) heeft één of meerdere ouders met een andere culturele of anderstalige achtergrond. De afgelopen 2 jaar is het aantal Poolse leerlingen op onze school sterk toegenomen. Van 0 leerlingen naar 4 leerlingen.

We zien de afgelopen jaren het aantal leerlingen met geïndiceerde zorg gelijk blijven, echter merken we wel dat ouders vanwege de kleinschaligheid van onze school de school benaderen voor hun kind met speciale onderwijsbehoeften. Ook wordt regelmatig de vraag gesteld of we een leerling terug kunnen plaatsen van het SBO naar onze school (bieden van passend onderwijs in de eigen omgeving). De afgelopen twee jaar hebben we een aantal leerlingen met speciale onderwijsbehoeften van andere scholen toegelaten op onze school. We verwachten mede daardoor dat het aantal leerlingen met een zorgarrangement op onze school zal toenemen. Verder zien we dat 27% van onze leerlingen, meer dan één vierde deel, een leerling gewicht heeft.

Visie op onderwijs

Missie en visie

Onze visie is de afspraak tussen leerkrachten, leerlingen en ouders. De belangrijkste informatie die uit onze visie gehaald kan worden is het doel van ons onderwijs. Onze visie geeft voor iedereen aan waarom het onderwijs uitgevoerd wordt zoals wij dat doen op De Vlechter.

Onze inspirerende visie geeft een visionair en ambitieus beeld van wat voor school wij willen zijn. Wij kijken naar de wereld van nu en de kansen in de toekomst en beschrijven daarop onze gewenste droomsituatie

Onze missie en onze visie worden vertaald naar SMART geformuleerde doelen in een meerjarenplan. Dit meerjarenplan wordt weer verdeeld in een jaarlijks terugkerend floating schoolplan. Van hier uit bedenken wij een strategie om de doelen tot een goed eind te brengen. Het team en directie is samen verantwoordelijk voor de uitvoering van deze projectplannen. Het schoolplan ligt ter inzage bij de directie.

Het breinvriendelijk onderwijs met de nieuwste wetenschappelijke bevindingen over brein en leren, gecombineerd met de resultaten uit de meta analyses van onderzoeken door Robert Marzano en John Hattie liggen hieraan ten grondslag.

Missie :Opdracht van de school

Basisschool De Vlechter stelt zich ten doel om kwalitatief goed, primair onderwijs op Protestants Christelijke grondslag aan te bieden voor kinderen in de regio Vlijmen waarbij, uitgaande van de natuurlijke talenten van ieder kind, de ontwikkeling wordt gestimuleerd, zodat ieder kind voorbereid is op een volwaardige participatie aan een duurzame en rechtvaardige samenleving.

Basisschool De Vlechter:

‘Samenbrengen, Samen leren’

Hier staan wij onvoorwaardelijk voor. In samenwerking met de ouders halen we het beste in ieder kind naar boven. Dit doen we in een betekenisvolle, uitdagende omgeving waarin we van elkaar en met elkaar leren. Het allerbelangrijkste is dat onze kinderen met plezier naar school gaan en zich veilig voelen. Dan kunnen zij zich optimaal ontwikkelen

Basisschool De Vlechter:

- Is een gastvrije school met respect voor elkaar;
- Biedt een uitdagende leeromgeving waarin we samen leren;
- Sluit aan op de onderwijsbehoefte van ieder kind;
- Sluit aan bij de verschillende leerstijlen van kinderen;
- Leert kinderen verantwoordelijkheid te nemen;
- Besteedt extra aandacht aan gezond leven, bewegen, natuur en cultuur.

Wat willen wij onze kinderen meegeven?

Wij hebben nagedacht over wat wij onze kinderen mee willen geven richting de toekomst naast de kennis en sociale vaardigheden. De onderzoekende houding en eigenaarschap t.a.v. het eigen leerproces staan hierbij centraal. Dit willen wij bereiken door de vaardigheden in onderstaand schema te verbinden aan ons dagelijks onderwijs.

Op De Vlechter werken wij vernieuwend en toekomstgericht:

Onze kinderen ontwikkelen gedurende hun basisschoolperiode een hoge mate van zelfstandigheid. We dagen ze uit om over hun grenzen heen te kijken en nieuwsgierig te zijn. De kinderen leren verantwoordelijkheid te nemen voor hun werk en hun gedrag. Ook worden de kinderen uitgedaagd samen te werken en samen te spelen. In het leeraanbod sluiten onze leerkrachten zo goed mogelijk aan bij de verschillende leerstijlen van de kinderen en geven ze ruimte om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Wij bieden een goede voorbereiding op de toekomst op het gebied van kennis en vaardigheden en in het bijzonder de sociale vaardigheden. Wij hebben bekeken wat de toekomst vraagt van onze leerlingen. De onderzoekende en betrokken houding van de kinderen staat hierbij centraal. In ons dagelijks onderwijs zal de onderzoekende houding ook steeds de verbinding maken met ons onderwijs. Wij zien het als onze taak om onze kinderen mediawijs te maken en ze op deze manier goed voor te bereiden op de toekomst.

Op De Vlechter zorgen wij voor rust en structuur: Wij bieden passende zorg, ondersteuning, structuur en veiligheid door samenwerkend en onderzoekend te leren. Dit geldt voor zowel de leerlingen als de teamleden. Wij stellen het doel van de les centraal en spreken verwachtingen uit naar elkaar. Dit is samengevat in het interactieve gedifferentieerde directe instructiemodel (IGDI) die alle leerkrachten toepassen in hun lessen. Van groep 1 t/m 8 is een rode draad te vinden in afspraken en werkwijze. Iedereen is verantwoordelijk voor elkaar en het leerproces.

Op De Vlechter zorgen wij voor een veilig, respectvol en gezond pedagogisch klimaat.

Wij stellen kinderen centraal door met hen in gesprek te gaan en betrekken daar ook hun ouders bij. Door samen met het kind en de ouder(s) in gesprek te gaan vergaren we waardevolle informatie om onderwijs op maat te kunnen geven. Het allerbelangrijkste is dat onze kinderen met plezier naar school gaan en zich veilig voelen. Als de relatie goed is kunnen zij zich optimaal ontwikkelen. Wij leren de kinderen om zorgvuldig om te gaan met hun omgeving, de natuur en hun gezondheid. Ook leren we ze om respectvol om te gaan met elkaar en met volwassenen. Kinderen werken groepsoverstijgend met elkaar samen.

Op De Vlechter zorgen wij ervoor dat alles in verbinding staat met elkaar.

Wij zien een belangrijke verbinding tussen alle partijen rondom het kind. Wanneer alle betrokken partijen goed samenwerken, komt dit ten goede aan de ontwikkeling van het kind. De drie strengen van de vlecht uit ons logo staan symbool voor de relatie school, ouder en kind. Zowel de vakken als de organisatie van ons onderwijs staan in verbinding met elkaar. Wij gaan vakken integreren en de organisatie van het onderwijs afstemmen op het optimaal kunnen bieden van onderwijs op maat. Verbinding met de wijk en de leefgemeenschap zien wij als een belangrijke opdracht van de school. Wij zorgen ervoor dat onze kinderen van en met elkaar kunnen leren door maatjeswerk en jaarlijks terugkerende projecten, o.a. in het Vlechtwerkatelier waarin onder- en bovenbouwleerlingen met elkaar samen werken.

Ouder-kind gesprekken

Wij stellen kinderen centraal. Door middel van een tweejaarlijks cyclus houden we ieder jaar een ouder-kindgesprek of een oudervertelgesprek. In kind-gesprekken komen wij meer te weten over hoe kinderen leren en hoe zij zich voelen in de groep, de school en bij de leerkracht. Samen met de leerkracht, ouder(s) en/of het kind wordt er besproken aan welke doelstellingen het kind gaat werken. De rol en taak van de leerkracht, de ouder(s) en het kind worden hierin meegenomen.

Wat is een ouder-kind gesprek?

Samenwerken met ouders en leerlingen vinden wij een belangrijk uitgangspunt op onze school. Door met u in gesprek te gaan krijgen we een nog beter beeld over de ontwikkeling van uw kind. We willen in een ouder-kind gesprek naast u ook uw kind actief betrekken. Het gaat tenslotte om zijn/haar ontwikkeling. En wie beter dan het kind zelf weet hoe het hem/haar vergaat in zijn/haar ontwikkeling. Uw kind weet als geen ander wat zijn/haar sterke kanten zijn, of waar het beter kan, wat het lastig vindt, hoe het zich gedraagt t.o.v. de andere kinderen enz. Deze informatie is waardevol voor de leerkracht. Samen met uw kind maken we een plan van aanpak met daarin doelen waar uw kind de komende tijd aan gaat werken. Bij het maken van dit plan is het erg belangrijk dat uw kind daarbij vanaf het begin betrokken is. Dat geeft uw kind medeverantwoordelijkheid en werkt positief op de motivatie. Alle reden dus om uw kind aan dit gesprek te laten deelnemen.

Waarom het oudervertelgesprek?

Het is belangrijk voor een leerkracht om zo snel en zorgvuldig mogelijk een goed beeld te krijgen van de nieuwe leerlingen in zijn/haar groep. In een gesprek van 10 minuten krijgen ouders de gelegenheid om te vertellen hoe hun zoon/dochter is, welke interesses hij/zij heeft en wat hij/zij nodig heeft om zo optimaal mogelijk te kunnen functioneren in de (nieuwe) groep. Het is de bedoeling dat van tevoren een vragenlijst wordt ingevuld over uw zoon/dochter (zie bijlage). Deze ingevulde vragenlijst is het uitgangspunt voor het gesprek met de leerkracht.

Algemene Schoolregels

Als school hebben we 5 regels die we uitzonderlijk belangrijk vinden om een goed pedagogisch klimaat te waarborgen.

DE VLECHTER
SAMENBRENGEN, SAMEN LEREN

Schoolregels

1. we zijn verantwoordelijk voor onszelf, elkaar en onze omgeving
2. wij tonen respect voor elkaar en accepteren dat iedereen anders is
3. wij willen graag vooruit en gaan uitdagingen aan
4. wij vinden een goede sfeer, plezier, eerlijkheid en humor belangrijk
5. we lossen zaken op door met elkaar te praten en naar elkaar te luisteren

Gezamenlijke waarden op de Vlechter

Vanuit een gezamenlijke visie zijn gezamenlijke waarden naar voren gekomen die we binnen en buiten de school van belang vinden om te onderwijzen.

Hieruit worden gedragsverwachtingen afgeleid. Deze gedragsverwachtingen geven duidelijk aan welk gedrag we van de leerling willen zien. De afspraken zijn duidelijk gevisualiseerd terug te vinden in de school.

Waardes	Algemeen	Klas	Gang	Toilet	Speelplaats	Gymlokaal/ kleedkamer
Verantwoordelijkheid nemen	➤ Ik ben verantwoordelijk voor mezelf/de ander/de omgeving.	➤ Ik zorg ervoor dat anderen kunnen werken en dat ik zelf taakgericht bezig ben.	➤ Ik loop rustig door de gang. ➤ Ik houd de kapstok netjes.	➤ Ik houd me aan de toiletregels.	➤ Ik zet mijn fiets in de fietsenstalling. ➤ Ik houd het plein netjes en schoon. ➤ Ik ga op tijd naar binnen.	➤ Ik ben sportief.
Respectvol	➤ Ik luister naar anderen. ➤ Ik accepteer dat iedereen anders is.	➤ Ik luister naar anderen als een ander spreekt. ➤ Ik sta open voor de mening van een ander. ➤ Ik stoer geen andere kinderen.	➤ Ik ben stil op de gang, zodat ik anderen hun werk ook kunnen voltooien.	➤ Ik laat het toilet schoon achter. ➤ Ik respecteer de privacy van de ander.	➤ Ik praat rustig en gebruik nette woorden. ➤ Ik houd me aan de spelregels.	➤ Ik ben sportief. ➤ Ik ben stil bij het fluitsignaal. ➤ Ik ben stil bij de instructie.
Samen leren	➤ Ik zorg voor een goede sfeer. ➤ Ik leer van een ander. ➤ Ik geef opstokers.	➤ Wanneer dat nodig is help ik anderen. ➤ Ik sta open voor hulp van een ander.	➤ Ik help iemand op de gang wanneer dat nodig is.	➤ Als dat nodig is help ik jongere kinderen.	➤ Conflicten lossen we zoveel mogelijk samen op met	➤ Ik speel samen ➤ Ik help een ander bij een

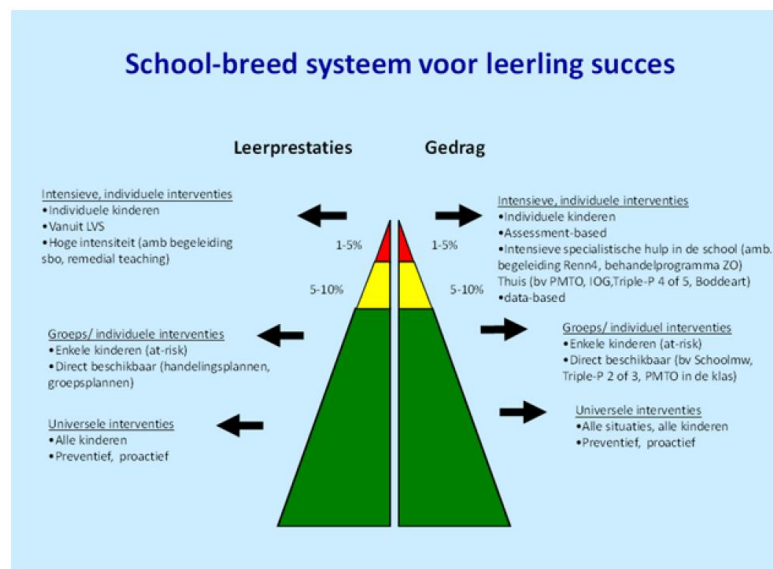
	➤ Ik spreek de ander aan op zijn gedrag.				behulp van een mediator. ➤ Ik probeer anderen bij het spel te betrekken.	moeilijke oefening.
Zelfstandig werken	➤ Ik wil wat leren. ➤ Ik wacht op mijn beurt.	➤ Als ik een taak krijg dan zorg ik ervoor dat ik het naar behoren afrond. ➤ Ik maak gebruik van het "stemgebruik".	➤ Ik ben taakgericht.	➤ Ik zorg voor goede toilet hygiëne		➤ Ik voer een opdracht uit zoals die bedoeld is, zonder een ander te storen.

Niveaus van preventie op basisschool De Vlechter

Het eerste preventieniveau richt zich op alle leerlingen in de klas. We vinden hier allerlei maatregelen, aanpakken en programma's die probleemgedrag kunnen voorkomen. Zo is het belangrijk dat de gezamenlijke waarden zijn vertaald in heel duidelijke gedragsverwachtingen: welk gedrag willen we zien en horen? Positief gedrag in de klas, in de gang en op het schoolplein wordt vaak en veel bekrachtigd. Op dit niveau wordt ook aandacht besteed aan klassenmanagement, het reageren op ongewenst gedrag en het actief toezicht houden op het schoolplein.

Het tweede preventieniveau richt zich op een klein deel van de leerlingen. Het gaat om leerlingen die het risico lopen om ernstig probleemgedrag te ontwikkelen. De interventies op dit niveau zijn kortdurend en intensief. Ze zijn bedoeld om de leerling het gewenste gedrag te laten ontwikkelen. Voorbeelden van interventies zijn: training van sociale vaardigheden, leren omgaan met emoties of extra ondersteuning bij het leren.

Het derde preventieniveau is bedoeld voor individuele leerlingen die veel ongewenst gedrag laten zien. De interventies op de eerste twee niveaus zijn blijkbaar onvoldoende effectief om het probleemgedrag te doen verdwijnen of verminderen. De leerling krijgt op dit niveau gedurende langere tijd intensieve ondersteuning aangeboden. De ondersteuning kan bijvoorbeeld gericht zijn op het controleren van heftige emoties als woede of het leren omgaan met frustraties. Op dit niveau wordt er nauw samengewerkt met de ouders van de leerling en de partners uit de zorgketen, zoals het schoolmaatschappelijk werk.

Extra zorg binnen de school

Zorgniveau 1.

Vier keer per jaar spreekt de intern begeleider met de leerkracht alle leerlingen en de groep door. Tijdens dit overleg wordt bepaald of de leerkracht extra zorg in de klas aan een kind, of een groepje kinderen moet besteden. Deze zorg wordt geboden na de effectieve instructie als de rest van de groep zelfstandig aan de slag gaat met de aangeboden leerstof. De zorg vindt plaats in de zogenaamde verlengde instructie tijd.

Zorgniveau 2.

Als de extra hulp niet geholpen heeft bespreekt de leerkracht dit met de ouders en raadpleegt de intern begeleider. De leerkracht voert met de ouders gesprekken om in samenspraak te kijken wat nodig is om het kind verder te helpen. De intern begeleider of de leerkracht verzamelen meer gegevens om een zo goed mogelijk handelingsplan op te stellen. De hulp wordt in principe in de klas geboden. Het handelingsplan wordt voor een bepaalde periode opgesteld en na afloop geëvalueerd.

Zorgniveau 3.

Binnen zorgniveau 3 spreken we over speciale zorg met de inzet van externe deskundigen. Binnen dit zorgniveau loopt de school aan tegen grenzen van aanpak en begeleiding van een kind. De school gaat op zoek naar een nieuw perspectief om het onderwijsarrangement van het kind te verzorgen. De intern begeleider spreekt met de ouders en het zorgteam, GGD en schoolmaatschappelijk werk, over de onderwijsbehoeften van de leerling en welke ondersteuning voor leerling en leerkracht nodig zijn. Een onderzoek of observatie zal worden gedaan door externen. Dit onderzoek vindt altijd plaats met instemming van de betrokken ouders. Als blijkt dat de begeleiding die het kind nodig heeft niet op onze school kan worden uitgevoerd gaat het kind naar zorgniveau 4.

Zorgniveau 4.

Dit noemen we passend onderwijs met specialistische hulp. Per augustus 2014 is de wet Passend onderwijs van kracht en bestaat de "rugzak" zoals we die kenden niet meer. Wanneer het voor de school niet mogelijk blijkt te zijn om aan de onderwijsbehoeften van de leerling tegemoet te komen, wordt na overleg met de ouders en met hun toestemming, een ondersteuningsvraag en arrangement geformuleerd en voorgelegd aan het samenwerkingsverband PO 30-10.

Vreedzame school

Op onze school volgen we het programma van de Vreedzame School. De Vreedzame School is een compleet programma voor basisscholen voor sociale competentie en democratisch burgerschap.

De Vreedzame School streeft er naar om kinderen te leren:

- op een positieve en zorgzame manier met elkaar om te gaan
- op een democratische manier met elkaar beslissingen te nemen
- constructief conflicten op te lossen
- verantwoordelijkheid te nemen voor elkaar en voor de gemeenschap
- open te staan voor verschillen tussen mensen.

Het programma wil niet alleen kinderen bovenstaande sociale competenties leren, maar vooral ook een positief sociaal en moreel klimaat in de school creëren, waar een opvoedende en gedragsregulerende werking van uitgaat.

Mediatoren

Een belangrijk onderdeel van de Vreedzame school is mediatie. Mediatie is bemiddeling bij conflicten. Alle leerlingen leren wat mediatie is. Dit begint al in de unit onderbouw middels de oplosstoel waarop een kind plaats kan nemen om te bemiddelen en mee te denken over een passende oplossing. In de unit bovenbouw worden enkele leerlingen opgeleid om de rol van leerling mediator te vervullen.

Fides

Als aanvulling op de methode Vreedzame school werkt een groep, indien nodig, met de werkwijze van Fides.

Fides' betekent 'vertrouwen'. Vertrouwen in jezelf. De Fides-methodiek wil via praktische en zichtbare manieren inzicht geven in jezelf, de ander en je omgeving. Het gaat erom dat je via sociale vaardigheden leert jezelf (bij) te sturen. Om dit zichtbaar te maken is de methodiek o.a. gebaseerd op het gebruik maken van alledaagse "symbolen".

Aan de hand van de symbolen wordt het voor de kinderen (visueel) duidelijk hoe sociale interacties ontstaan en werken. De symbolen zijn in de groep bekend en zo spreken wij dezelfde taal.

De symbolen worden beschreven in bijlage 2.

Zien!

ZIEN! is een pedagogisch expert-systeem, verwerkt als module in ParnasSys, dat de voorwaarden om tot leren te komen en het sociaal functioneren van kinderen in kaart brengt. Dat gebeurt zowel op individueel als op groepsniveau. Wanneer daar aanleiding toe is, geeft het programma indicaties voor hulp. Door deze indicatie-uitspraken te wegen bepaalt de leerkracht de ingang waardoor de leerling versterkt kan worden. ZIEN! geeft vervolgens doelen waaraan gewerkt wordt om de sociaal emotionele vorming te versterken. De wijze waarop deze doelen kunnen worden bereikt is te vinden in het uitgebreide arsenaal van handelingssuggesties, die voor de gebruiker voorgeselecteerd worden.

Het begrippenkader van ZIEN! bestaat uit twee graadmeters: Welbevinden en Betrokkenheid en vijf vaardigheden: Sociaal Initiatief, Sociale Flexibiliteit, Sociale Autonomie, Impulsbeheersing en Inlevingsvermogen.

De wijze waarop deze vaardigheden zich in een profiel van zeven dimensies verhouden, geeft als het ware een foto van het gedrag van het kind.

Vanaf groep 3 vullen leerkrachten in de eerste weken na de herfstvakantie de vragenlijsten in

Voor de groepen 1 en 2 wordt het volgsysteem van PRAVOO gehanteerd om de sociale emotionele ontwikkeling van kinderen te volgen. Twee maal per jaar in januari en juni observeren de leerkrachten elk kind middels de observatiepunten horend bij de pijlpunten van PRAVOO.

Doelen op gebied van sociaal emotionele ontwikkeling en omgang zijn hier onderdeel van, te weten: Kringgedrag, Speelgedrag en Sociaal-emotioneel gedrag. De twee graadmeters Betrokkenheid en Welbevinden en de vijf vaardigheden: Sociaal Initiatief, Sociale Flexibiliteit, Sociale Autonomie, Impulsbeheersing en Inlevingsvermogen, worden evenals bij ZIEN geobserveerd.

Na het signaleren en het evalueren van de eerder gestelde doelen, worden doelen voor de groep en indien nodig voor leerlingen individueel beschreven in een pedagogisch groepsplan.

Executieve functies en het pedagogisch klimaat op BS de Vlechter

Executieve functies nemen een steeds grotere plek binnen het onderwijs aan. Executieve functies worden als volgt omschreven “De term executieve functies is een containerbegrip voor de mentale processen die een superviserende rol hebben bij het denken en het gedrag. Ze omvatten een aantal functies met een neurologische basis, die samenwerken bij het leiden en coördineren van onze inspanningen om een doel te bereiken.” (Cooper-Kahn & Foster, 2014, p.23). Ze zorgen er onder andere voor dat je kan plannen, starten met een taak, effectief omgaan met problemen, impulsbeheersing en strategieën bedenken. Als school vinden wij het belangrijk dat de schoolomgeving zo is ingericht dat de executieve functies bij kinderen optimaal ontwikkeld kunnen worden. Wanneer dit niet helemaal lukt, proberen de groepsleerkrachten met specifieke interventies dit te verbeteren door middel van een vragenlijst opgesteld door Dawson en Guare (2013) (zie bijlage 1). Binnen de school wordt met het onderstaande extra rekening gehouden:

Klascultuur

- Kinderen krijgen de mogelijkheid om veilig te oefenen (presenteren)
- Beoordelingen die rekening houden met oefening/prestatie
- Positieve feedback

Planning

- Bewust plannen
- Eenvoudige introductie van nieuwe zaken, uitbouwend naar complexe taken.

Klasroutines

- De juiste routines in de klas gebruiken zonder dat het te ongestructureerd of te gestructureerd wordt.

Inrichting

- Plaatsing materiaal
- Decoratie van het lokaal (onderwijs gerelateerd)

Stress

“Stress is de spanning die optreedt als de jeugdige zich bedreigd of uitgedaagd voelt en ervaart dat het evenwicht tussen draagkracht en draaglast op het punt staat verstoord te raken” (van der Ploeg, 2013, p. 1). Door preventief in te spelen op stressvolle situaties voor kinderen proberen we als school dit te verminderen. Door meer vanuit begrip en inzicht een aanpak te verwezenlijken in samenspraak met de leerling. Al op jonge leeftijd proberen wij kinderen op onze school te trainen in het bedenken van uiteenlopende en creatieve oplossingen voor kleine problemen. Dit helpt vervolgens dan weer om grote problemen op te lossen (van der Ploeg, 2013).

In de klas zie je dit aan:

- **Kinderen krijgen de gelegenheid om hun verhaal te vertellen en emoties te uiten (bij jonge kinderen kan dit ook via een tekening).**
- **Luisteren naar wat kinderen te vertellen hebben.**
- **Achter de leerlingen staan.**
- **Positieve activiteiten in de klas.**
- **Ontspanningsmogelijkheden binnen en buiten de klas.**

Figuur 1. Enkele tips voor leerkrachten. Aangepast overgenomen uit Stress bij kinderen (p. 138) door J. van der Ploeg, 2013, Houten: Bohn, Stafleu, van Loghum. Copyright 2013, Uitgeverij Bohn, Stafleu, van Loghum bv.

Meest voorkomende stressbronnen bij kinderen

Ernstige situatie	Ontwikkelingsstress	Dagelijkse stress
Echtscheiding	Zindelijkheidstraining	Afwijzing
Ziekenhuis	Koppigheid	Gepest worden
opname	Puberteit	Conflicten in omgeving
Verkeersongeluk	Verwerven autonomie	Prestatiedruk op school
Mishandeling	Studie- en beroepskeuze	Druk van vrienden
verwaarlozing		

Wat kun je als ouder doen? (van der Ploeg, 2013)

Het weerbaar maken van kinderen helpt om preventief in te spelen op stress bij kinderen.

Wel	Niet
• Geef het kind de ruimte om telkens zijn gevoelens te uiten en zijn verhaal te vertellen als het daaraan behoefte heeft. • Probeer goed te luisteren. • Neem het kind serieus. • Help het kind zich veilig te voelen. • Laat merken dat je meeleeft en meevoelt. • Steun en troost het kind. • Geef raad. • Bemoedig het kind, geef het vertrouwen. • Zorg voor afleiding en probeer – als de situatie dat toelaat – te relativieren. • Gun het kind de tijd om de gebeurtenissen te verwerken. • Breng zo nodig de school op de hoogte.	• Reageer niet te geschokt. • Bagatelliseer de gevoelens van het kind niet. • Ga niet moraliseren en preken. • Ga niet discussiëren om het kind van iets te overtuigen. • Ga het kind niet bekritisieren of beschuldigen. • Zeg niet: ik heb nu geen tijd. • Beveel het kind niet hoe het zich moet voelen of gedragen.

Figuur 2. Tips voor ouders: wat wel en wat niet te doen. Overgenomen uit Stress bij kinderen (p. 137) door J. van der Ploeg, 2013, Houten: Bohn, Stafleu, van Loghum. Copyright 2013, Uitgeverij Bohn, Stafleu, van Loghum bv.

Pestprotocol

Anti-pestprotocol BS De Vlechter Vlijmen

Dit pestprotocol heeft als doel:

Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Leerkrachten, leerlingen, ouders en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit Anti-Pestprotocol.

Algemeen

- BS De Vlechter is een Vreedzame School. Daarbij leren we de kinderen hoe ze conflicten moeten oplossen. Leerlingen in de bovenbouw kunnen worden opgeleid tot mediator.
- Bij de Vreedzame School leren we de kinderen dat ze elkaar opstekers moeten geven i.p.v. afbrekers.
- We maken op groepsniveau afspraken over hoe we met elkaar omgaan. Hiermee leren we de kinderen ook wat democratie inhoudt.
- We leren de kinderen dat je beter tips kunt geven dan kritiek. Kritiek wordt vaak negatief opgepakt.
- Regelmatig refereert de leerkracht aan de afspraken. Dit hoeft niet alleen te zijn naar aanleiding van een concreet voorval, maar dit komt ook tijdens de lessen Vreedzame School aan bod.
- Meer informatie over de Vreedzame School kunt u vinden op www.devreedzameschool.net

Plagen / Pesten

Wat is plagen?

Plagen gebeurt vaak spontaan, het duurt niet lang en is onregelmatig. Bij plagen zijn de kinderen gelijk aan elkaar; de geplaagde kan zichzelf verdedigen. De rollen liggen niet vast: de ene keer plaagt de één, de andere keer plaagt de ander. Plagen gebeurt zonder kwade bedoelingen en is daarom vaak leuk, plezierig en grappig.

Wat is pesten?

Bij pesten is het ene kind sterker en het andere kind zwakker. Het is steeds hetzelfde kind dat wint en hetzelfde kind dat verliest.

Vaak gebeurt pesten niet één keer, maar is het gepeste kind steeds weer de klos. Het gepeste kind kan zich niet verdedigen. Het sterkere kind, de pester, heeft een grotere mond en anderen kijken tegen hem of haar op. De pester heeft alle macht. Pesten komt steeds weer terug en is kwetsend bedoeld. De pester heeft geen positieve bedoelingen; wil pijn doen, vernielen of kwetsen. Er bestaat lichamelijk geweld (duwen, slaan, schoppen, haren trekken) en psychisch geweld (buitensluiten, vernederen, dreigen, negeren). Het gepeste kind voelt zich eenzaam en verdrietig, hij/zij is onzeker en bang. Sommige gepeste kinderen willen dit aan niemand vertellen. Maar als anderen dit niet weten, kunnen ze het kind niet helpen om het pesten te stoppen. Daarom is het zo belangrijk dat het kind er toch altijd met iemand over praat. Iemand die het vertrouwt. Dit kan een vader of moeder zijn, een opa, juf of meester of misschien vertelt het kind het liever aan een vriendinnetje.

Vormen van pesten

- Ze kiezen het kind nooit met gym of voor een partijtje.
- Het kind mag nooit meedoen.
- Niemand wil naast het kind zitten.
- Er wordt nooit naar het kind geluisterd.
- Ze maken het kind belachelijk.
- Het kind krijgt steeds duwen en porren.
- Ze maken grapjes over het kind.
- Het kind wordt uitgescholden en/of uitgelachen
- Het kind wordt voor schut gezet.
- Ze maken de spullen van het kind kapot.
- Ze pakken de spullen van het kind af.
- Ze roddelen over het kind.
- Het kind wordt genegeerd.
- Het kind wordt opgewacht of achtervolgd.
- Ze discrimineren het kind.
- Het kind wordt bedreigd en/of gechanteerd.
- Het kind wordt geslagen of geschopt.

Signalen die erop kunnen duiden dat een kind gepest wordt:

- Het kind gaat niet meer graag naar school, de sportclub of de muziekles.
- Het kind gaat niet meer graag naar buiten of verzint daarvoor uitvluchten.

- Het kind wil niet meer vertellen over school, sportclub of buitenspelen.
- Het kind neemt nooit vrienden mee naar huis of wordt nooit uitgenodigd voor verjaardagen.
- De schoolresultaten worden slechter.
- Het kind heeft beschadigde of kwijtgeraakte spullen.
- Het kind klaagt over lichamelijke klachten zoals hoofdpijn, buikpijn en moeheid.
- Het kind heeft blauwe plekken of schrammen.
- Het kind slaapt slecht, heeft nachtmerries of plast in bed.
- Het kind heeft last van concentratieproblemen, is snel prikkelbaar en boos.

Wanneer een kind bovenstaand gedrag vertoont, kan dit betekenen dat hij of zij wordt gepest. Kinderen bekennen echter niet snel of ze al dan niet bij pesten betrokken zijn.

Hoe gaan wij op BS De Vlechter met pesten om:

- Een effectieve manier om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels met de leerlingen.
- Aan het begin van elk schooljaar wordt er extra aandacht besteed aan de regels en afspraken van het pestprotocol.
- Op school stellen we het onderwerp regelmatig aan de orde.
- Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep en aanpak van ruzies komen aan de orde. De lessen van de Vreedzame school zijn hierin belangrijk.
- Het voorbeeld van de leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder worden gepest in een klimaat waar duidelijkheid is over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost, maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, leerlingen en ouders wordt niet geaccepteerd.

Afspraken groep 1 t/m 3.

- We schelden niemand uit.
- Iedereen mag meedoen.
- We zijn allemaal verschillend en dat is goed.
- We komen niet aan elkaars spullen zonder het te vragen.
- We luisteren naar elkaar.
- We maken elkaar niet bang.
- We doen dit zo op school maar ook daar buiten.

Gaat er toch iets mis dan is:

Regel 1: We zeggen “Stop, houd op!”

Regel 2: We gaan naar de juf of meester.

Dat is geen klikken!

Afspraken groep 4 t/m 8

- Neem elkaar zoals je bent.
- Laat iedereen erbij horen en meedoen.
- Maak geen ruzie.
- Blijf van elkaar af.
- Maak elkaar niet bang.
- Luister naar elkaar.
- Blijf van elkaars spullen af.
- Lach alleen met elkaar en niet om elkaar.
- Noem iemand bij de echte naam en niet bij een naam die je zelf verzint.
- Pas deze regels toe op school maar ook daar buiten.

-

Gaat er toch iets mis dan is:

Regel 1: We zeggen “Houd op!”

Regel 2: We gaan naar de juf of meester.

Dat is geen klikken!

Wat doen we als er sprake is van pesten.

- De leerkracht brengt partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen de pesterijen op te lossen en nieuwe afspraken te maken.
- Bij herhaaldelijk pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met degene die pest.

- Bij pestgedrag worden de ouders van pester en gepeste op de hoogte gebracht van het pestgedrag. Leerkrachten en ouders proberen in goed overleg te komen tot een bevredigende oplossing.
- Als de leerkracht het gevoel heeft te maken te hebben met een vorm van onderhuids pesten, stelt de leerkracht dit als een algemeen probleem aan de orde.
- De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of een externe deskundige.

We begeleiden:

De gepeste leerling

- We tonen medeleven en luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest.
- We gaan na hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
- We laten de leerling inzien dat je soms ook op een andere manier kunt reageren.
- We gaan na welke oplossing het kind zelf wil.
- We benadrukken de sterke kanten van het kind.
- We stimuleren het dat de leerling zich anders/beter opstelt.
- Wij praten met de ouders van het kind en de ouders van de pester
- Wij plaatsen het kind niet in een uitzonderingspositie door het over te beschermen.
- Wij schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, hulp in. Bijvoorbeeld sociale vaardigheidstraining/GGD.

De pester

- We praten met de pester en zoeken naar de reden van het pesten.
- We laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- We laten inzien wat de positieve kanten van de gepeste zijn.
- We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, hulp in.
- We laten excuses aanbieden.
- We spreken bij herhaling de pester er weer op aan.

De grote groep

- We maken het probleem bespreekbaar in de groep.
- We stimuleren dat de kinderen een eigen standpunt innemen en eventueel partij kiezen voor het gepeste kind.

- We bespreken met de leerlingen dat meedoen met de pester het probleem meestal verergert.
- We laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- We laten inzien welke positieve kanten de gepeste heeft.
- We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, externe hulp in.

Bij herhalend pestgedrag

- Bij ernstig en/of steeds terugkerend pestgedrag, wordt door de leerkracht de directeur geïnformeerd.
- Tevens worden de ouders van het pestende kind geïnformeerd. De wijze waarop en de snelheid waarmee ouders ingelicht worden, maakt deel uit van het plan van aanpak.
- Ook maken we er melding van in de incidentenregistratie.
- Gekeken wordt of het vanuit de thuissituatie, aangevuld met de schoolsituatie de juiste steun aan het gepeste kind kan worden aangeboden.

Waar nodig/gewenst, bijv. in geval van brutaal, agressief of onuitstaanbaar gedrag volgens de inschatting van zowel leerkracht als directeur, wordt:

- de pester een 'schoolschorsing' opgelegd (waarbij gedurende enkele dagen niet mag worden buiten gespeeld). Dit wordt met de ouders besproken. Aan hen wordt duidelijk gemaakt, dat bij herhaling het kind geschorst kan worden.
- de pester een 'thuisschorsing' opgelegd (waarbij het kind gedurende 2 tot 5 dagen thuis opgevangen dient te worden);
- de pester verwijderd van de school: dit gebeurt uitsluitend in uitzonderlijke gevallen, nadat een kind herhaaldelijk ernstig gewaarschuwd is;
- de ouders van het gepeste kind geïnformeerd: waar nodig wordt vanuit de thuissituatie, aangevuld door de school, steun aan het gepeste kind aangeboden;
- de medezeggenschapsraad geïnformeerd (waarbij de namen van kinderen en ouders niet worden genoemd).
- De directie houdt in zijn dossier bij, wanneer leerlingen zich ernstig misdragen.

-

Uitvoering ligt bij de leerkrachten, eindverantwoording bij de directie.

Voordat tot thuis-schorsing over wordt gegaan wordt contact opgenomen met het bestuur. Het bestuur beslist uiteindelijk over al dan niet schorsen. Dit wordt de ouders schriftelijk medegedeeld, inclusief toelichting. Vooraf vindt hierover met de ouders eveneens een toelichtend gesprek plaats, waarbij de ouders hun zienswijze kunnen inbrengen. Ouders kunnen schriftelijk nadien bezwaar maken tegen de 'thuis-schorsing'. De directeur zal samen met de leerkracht in gesprek treden met de ouders, voordat een definitieve beslissing op dit bezwaar wordt genomen.

Advies aan ouders

De ouders van de gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Pesten kunt U het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Stimuleer uw kind om naar de leerkracht te gaan.

De ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.
- Raak niet in paniek; elk kind loopt de kans pester te worden.

De ouders van alle kinderen:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Houd rekening met de gevoelens van de ouders van het gepeste kind, maar ook van de ouders van de pester.
- Stimuleer uw kind op een goede manier met andere kinderen om te gaan.

Digitaal pesten

Wat is digitaal pesten?

Gepest worden is alles behalve leuk. Wanneer je in de buurt, op de vereniging of op school gepest wordt weet je wie de pester is. Op internet werkt dit anders, daar kun je ook door iemand gepest worden die je niet kent. Juist dit onbekende maakt het pesten via mail, chat en sms zo vervelend. Het hacken van e-mailaccounts, bedreigingen of het plaatsen van vervelende foto's zijn voorbeelden van digitaal pesten. Digitaal pesten kan op school maar ook thuis gebeuren. De scheldwoorden, de beledigingen en de bedreigingen kunnen ervoor zorgen dat je je zelfs in je eigen huis niet meer veilig voelt.

Tips als je digitaal gepest wordt

- Houd je wachtwoord en inlognamen geheim. Vertel ze aan niemand.
- Blokkeer degene die je het bericht stuurt.
- Negeer pest-mails/sms/chat. Stuur geen mail terug. Zo krijgt de pester geen aandacht! Als de pester geen aandacht krijgt, stopt hij/zij vaak.
- Mensen in een slechte bui, schelden soms zomaar tegen iedereen. Dat schelden is niet altijd tegen jou persoonlijk bedoeld.
- Verzamel bewijzen. Als de pester jou al heel lang pest, met hele vervelende dingen, dan helpt negeren vaak niet meer zo goed. Dan moet je bewijzen verzamelen van de pestmailtjes. Maak dan printjes van de pesterijen. Die bewijzen kun je aan je ouders laten zien of je leraar.
- Praat erover. Met je vrienden, ouders of juf/meester.
- Als het pesten toch maar steeds doorgaat en als je wordt bedreigd, dan kun je ook naar de politie gaan. Je kunt dan samen met je ouder(s) aangifte doen.
- Vergeet niet: het is niet jouw schuld dat je wordt gepest!

Het is belangrijk dat ouders controle uitoefenen op het internetgebruik van hun kinderen. Internet biedt ontelbare mogelijkheden voor het vinden en onderhouden van sociale contacten. Het heeft echter ook zijn schaduwkanten. Sommige kinderen zitten te veel achter internet en vereenzamen daardoor op den duur. Een recente, erg vervelende ontwikkeling is dat kinderen via het internet gemakkelijk en vaak anoniem gepest en bedreigd kunnen worden. Daarnaast kunnen kinderen van hun stuk raken door haatmail, grof taalgebruik in chatrooms, of seksuele intimidatie. Deze zaken zijn helaas moeilijk aan banden te leggen.

Tien tips voor ouders en leraren over digitaal pesten

Veel volwassenen weten te weinig van het virtuele leven van kinderen. En dat terwijl zij zich op internet blootstellen via chatboxen en msn, waardoor ze in aanraking kunnen komen met geweld en pesterijen. Hieronder staan 10 tips voor leraren en ouders om het surfgedrag van kinderen in de gaten te houden. Hierdoor wordt het risico op pesten zoveel mogelijk beperkt.

1. Houd een kind niet weg van de computer. Internet biedt immers talloze voordelen en vormt vaak een belangrijk deel van het onderwijs. Controle is beter dan een verbod.
2. Stel een tijdslimiet in. Op deze manier wordt een kind gestimuleerd om ook buiten de computer met leeftijdsgenootjes om te gaan.
3. Surf af en toe samen met de leerlingen of uw kind. Laat u rondleiden langs sites waar ze regelmatig komen. Op een later moment kunt u controleren of sites veilig zijn, of dat er bijvoorbeeld veel wordt gescholden.
4. Vertrouw niet te veel op filters. Via een omweg komen kinderen toch bijna overal.
5. Reageer niet te overdreven als u iets aanstootgevends ziet, maar praat er rustig over. Kinderen zijn vaak veel laconieker dan u als het gaat om bloot of geweld.
6. Druk uw kind op het hart dat ze geen persoonlijke informatie, zoals adres of telefoonnummer, via internet verstrekken.
7. Als een kind afsprekt met iemand die hij/zij via Internet heeft leren kennen, licht dan meteen de ouders in. Zij kunnen de gegevens van deze persoon achterhalen en een eventuele riskante ontmoeting verbieden.
8. Controleer de geschiedenis van de pc, zodat u weet welke pagina's uw kind of de leerlingen bezoeken.
9. Maak uw kind of de leerlingen ervan bewust dat ze via internet voor de gek kunnen worden gehouden. Vertel dat er mensen en leeftijdsgenoten zijn die er op uit zijn misbruik van ze te maken of ze pijn te doen.
10. Plaats de pc op een plek op school of thuis waar u regelmatig 'onopvallend' langs kunt lopen.

Internetprotocol

De leerlingen op onze school kunnen in bijna iedere klas gebruik maken van internet. Kinderen werken op hun eigen tablet in een afgeschermd omgeving. Hierop kunnen ze sites met educatieve functies bezoeken. Kinderen maken gebruik van het internet om het onderwijs te verrijken: om informatie te zoeken, contacten te leggen met leerlingen van andere scholen en deskundigen te kunnen raadplegen. Om dit allemaal in goede banen te leiden zijn er enkele richtlijnen voor het internetgebruik op school.

Richtlijnen voor kinderen

- Het bewust bezoeken van sites met racisme, geweld of seks is absoluut verboden.
- Soms kom je per ongeluk op een verkeerde site. Niks aan te doen. Meteen wegklikken en het even melden aan de leerkracht.
- Vertel het je leerkracht meteen als je informatie tegenkomt waardoor je je niet prettig voelt.
- Geef nooit persoonlijke informatie op het internet, zoals naam, adres, telefoonnummer, e-mailadres, wachtwoorden, pincodes.
- Verstuur geen berichten met een foto van jezelf of anderen.
- Voor het schrijven van een e-mail gelden dezelfde regels als voor het schrijven van een briefje: netjes en beleefd taalgebruik.
- Vervelende mail? Kom het meteen aan iemand vertellen. Jij kunt hier waarschijnlijk niets aan doen
- Tijdens pauzes en na schooltijd wordt er niet gecomputerd, tenzij er is overlegd met de leerkracht.
- De kinderen die als laatste van de dag aan het computeren zijn, dienen de computer volledig en correct af te sluiten.

Richtlijnen voor leerkrachten

- Internet wordt gebruikt voor educatieve doeleinden.
- Er worden door leerkrachten en kinderen alleen sites bekeken die aan de algemene fatsoennormen voldoen (geen geweld, discriminatie, grof taalgebruik enz.).
- De leerkracht legt aan de kinderen uit waarom zij bepaalde sites wel of niet mogen bezoeken.
- De leerkracht draagt zorgt voor een omgeving waarin kinderen open kunnen vertellen wanneer zij op een ongewenste, onbedoelde site komen.
- Informatie die terug te voeren is op kinderen, wordt niet op het openbare deel van het net gepubliceerd.
- Namen in combinatie met foto's van kinderen worden niet op de website gepubliceerd.
- De ICT- coördinator kan in de geschiedenis van de computer kijken om het internet gebruik van kinderen te controleren.
- YouTube wordt gebruikt met een doel. Leerkrachten kunnen educatieve filmpjes laten zien en kinderen kunnen educatieve filmpjes gebruiken voor een spreekbeurt.
- Regels en wetten met betrekking tot copyright dienen in acht genomen te worden.
- Wanneer leerkrachten met ouders communiceren via e-mail, gebeurt dat via het mailadres welke zij van de organisatie hebben gekregen.

Social media:

- Leerkrachten kunnen kennis en informatie delen.
- Medewerkers publiceren geen vertrouwelijke informatie op social media.
- Ga niet in discussie met een leerling of ouder op social media
- Medewerkers van de school zijn persoonlijk verantwoordelijk voor wat zij publiceren.
- De school zorgt ook digitaal voor een veilig klimaat.

Mediawijsheid

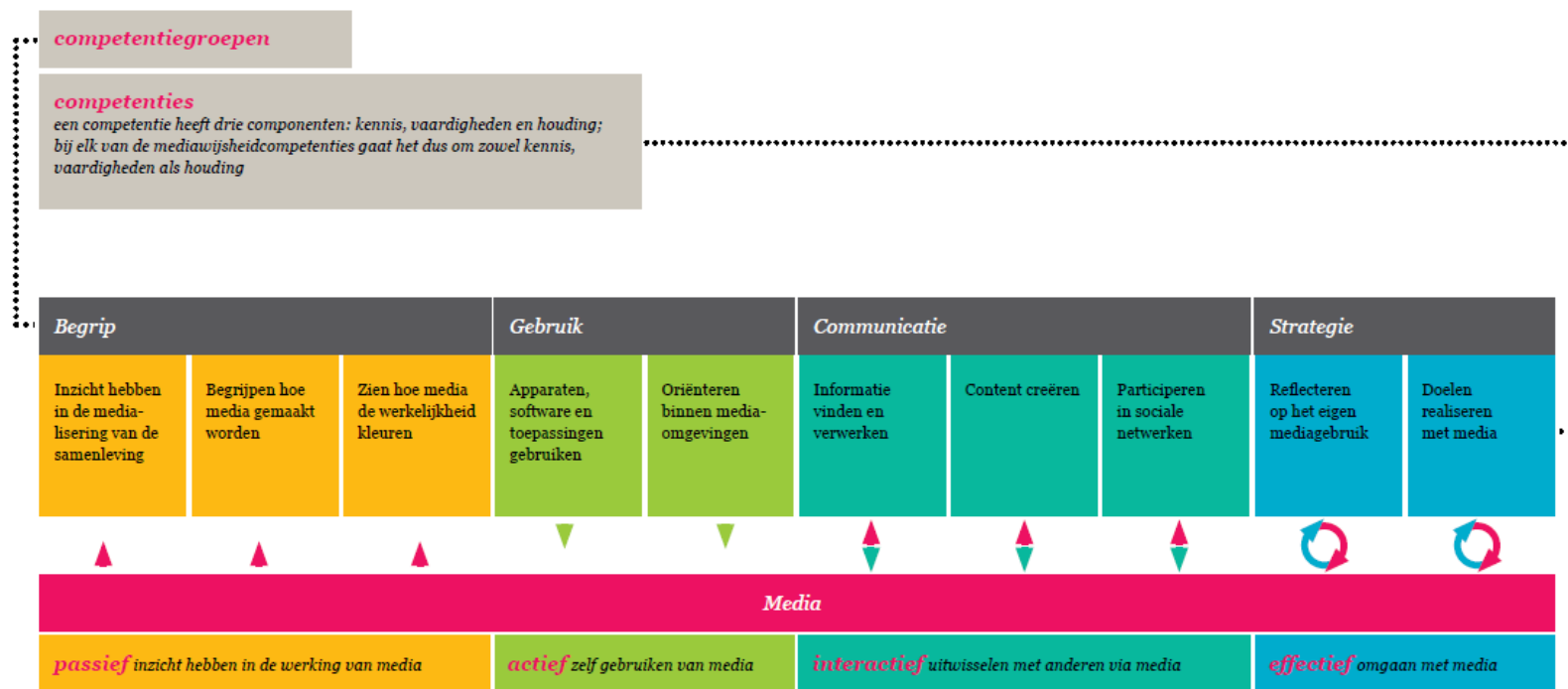
Kinderen zijn overal steeds vaker online. Mediawijsheid staat voor slim en verantwoord om kunnen gaan met online en offline media. Het is dus van belang dat kinderen mediakennis krijgen aangeboden om op een verantwoordelijke en veilige manier gebruik te kunnen maken van (sociale) media en internet. Mediawijsheid is een van de 21^e -eeuwse vaardigheden. Dit zijn de vaardigheden om in de maatschappij van de toekomst te kunnen participeren. Mediawijsheid omvat veel verschillende aspecten. Als school vinden wij het belangrijk om onze kinderen hierin klaar te stomen voor de maatschappij. Wij gaan uit van de competenties die Kennisnet heeft beschreven (zie het model hieronder).

Wanneer is een leerling mediawijs?

Een leerling is bij ons mediawijs wanneer hij/zij 10 mediawijsheid-competenties beheerst. Die zijn vastgelegd in het [mediawijsheid competentiemodel](#). Dit is een verzameling competenties die nodig zijn om actief en bewust deel te kunnen nemen aan de mediasamenleving.

Ons onderwijs:

Door middel van de methode "De vreedzame school" zijn we bezig met het onderwijzen van de mediawijsheid-competenties. De hoogste groepen doen jaarlijks mee aan de week van de mediawijsheid. Hierin is iedere dag bewust aandacht voor verantwoord mediagebruik. Op het einde van de week krijgen de leerlingen hun mediawijsheid-diploma.

Bibliografie

Cooper-Kahn, J., & Foster, M. (2014). *Executieve functies versterken op school*. Amsterdam: Hogrefe uitgevers.

Goei, S., Nelen, M., Oudheusden, M. v., Bruïne, E. d., Piscaer, D., Roozeboom, C., Blok, R. (2010/2011). Omgaan met gedragsproblemen in het onderwijs: SWPBS. *Remediaal*, 12-16.

Goei, S., Nelen, M., Oudheusden, M. v., Bruïne, E. d., Piscaer, D., Roozeboom, C., Blok, R. (2010/2011). Omgaan met gedragsproblemen in het onderwijs: SWPBS (deel 2). *Remediaal* 2, 15-20.

Ploeg, J. v. (2013). *Stress bij kinderen*. Bohn Stafleu van Loghum.

Bijlage 1:

Voorbeeld vragenlijst executieve functies

Vragenlijst over executieve functies bij kinderen van negen tot elf jaar

(Uit: Dawson, P en Guare, R. (2013) *Slim maar...* Amsterdam, Hogrefe Uitgevers)

Lees elk item en beoordeel hoe goed het jouw kind beschrijft. Tel vervolgens de drie scores van elk onderdeel bij elkaar op. Zoek de drie hoogste en de drie laagste scores.

Volledig mee eens	5
Mee eens	4
Neutraal	3
Niet mee eens	2
Totaal niet mee eens	1

	Score
1. Kan zonder te vreschten een conflict met een leeftijdgenoot afhandelen (krijgt misschien een driftbui)	
2. Houdt zich in afwezigheid van een volwassene aan huis- en schoolregels	
3. Wordt snel rustig na een gebeurtenis met een grote emotionele lading na aanspraak van een volwassene	
Totaal score	

	Score
4. Onthoudt dat hij of zij na schooltijd een huishoudelijke klus met verrichten, zonder daaraan herinnerd te worden	
5. Neemt boeken, werkstukken en opdrachten mee naar school en naar huis	
6. Houdt dagelijks veranderende planning in de gaten (b.v. andere activiteiten na schooltijd)	
Totaal score	

	Score
7. Vertoont geen overdreven reactie na het verlies van een spelletje of als hij of zij geen prijs wint	
8. Accepteert het als hij of zij niet krijgt wat hij of zij wil bij een groepsactiviteit	
9. Kan zich beheersen als hij of zij geplaagd wordt	
Totaal score	

	Score
10. Kan dertig tot zestig minuten achtereen aan huiswerkopdrachten werken	
11. Kan een huishoudelijke klus afmaken die dertig tot zestig minuten duurt (heeft misschien een pauze nodig)	
12. Kan zestig tot negentig minuten lang meedoen aan een sporttraining, een kerkdienst, enz...	
Totaal score	

	Score
13. Kan een eerder geoefende activiteit bestaande uit drie tot vier stappen afmaken	
14. Kan in de klas drie tot vier opdrachten achter elkaar afmaken	
15. Kan de van te voren vastgestelde huiswerkplanning volgen (moet er misschien aan herinnerd worden om te beginnen)	
Totaal score	

	Score
16. Kan plannen maken om iets speciaals met een vriend(in) te gaan doen (bijvoorbeeld naar de bioscoop gaan)	
17. Weet hoe geld verdiend of gespaard kan worden voor een duurdere aankoop	
18. Kan een langetermijnproject voor school maken, waarvoor verschillende stappen door iemand anders zijn vastgesteld	
Totaal score	

	Score
19. Kan eigendommen op de juiste plek in de slaapkamer of andere plaatsen in huis opbergen	
20. Neemt speelgoed aan het eind van de dag mee naar binnen (heeft misschien een herinnering nodig)	
21. Houdt huiswerk materiaal en opdrachten in de gaten	
Totaal score	

	Score
22. Kan binnen gestelde tijdslimieten zonder hulp dagelijkse activiteiten afmaken	
23. Kan huiswerkplanning aanpassen om andere activiteiten mogelijk te maken (bijvoorbeeld vroeg beginnen als er 's avonds een sporttraining is)	
24. Kan op tijd met langetermijnprojecten beginnen zodat er geen tijdsdruk ontstaat (heeft daar misschien hulp bij nodig)	
Totaal score	

	Score
25. Kan drie tot vier weken lang zakgeld opsparen om iets moois te kopen.	
26. Kan zich aan een oefenschema houden om ergens beter in te worden (sport, muziekinstrument. Heeft misschien wel een herinnering nodig)	
27. Kan maanden achtereen met dezelfde hobby bezig zijn	
Totaal score	

	Score
28. Blijft nergens 'in hangen' (dat wil zeggen teleurstellingen e.d.)	
29. Kan het over een andere boeg gooien als plannen aangepast moeten worden als gevolg van onvoorziene omstandigheden	
30. Kan opdrachten met een open einde maken (waarbij misschien hulp nodig is)	
Totaal score	

	Score
31. Kan anticiperen op de uitkomst van een handeling en zo nodig aanpassingen maken (bijvoorbeeld om problemen te voorkomen)	
32. Kan verschillende oplossingen voor problemen verwoorden en uitleggen welke de beste is	
33. Heeft plezier in het oplossen van problemen bij schoolopdrachten en video-games	
Totaal score	

BEOORDELING

Items	Executieve functies	Items	Executieve functies
1 - 3	Respons-inhibitie	4 - 6	Werkgeheugen
7 - 9	Emotieregulatie	10 - 12	Volgehouden aandacht
13 - 15	Taakinitiatie	16 - 18	Planning/prioritering
19 - 21	Organisatie	22 - 24	Tijmanagement
25 - 27	Doelgericht gedrag	28 - 30	Flexibiliteit
31 - 33	Metacognitie		

Sterk ontwikkelde executieve functies (hoogste scores):

Zwak ontwikkelde executieve functies (laagste scores):

Bijlage 2:

Symbolen en hun uitleg horend bij de methodiek Fides.

100%

"Ik ben goed zoals ik ben!" Dat was zo en dat is zo. Vanuit die gedachte kijken we samen waarin nog meer acceptatie en groei mogelijk is.

MATROESJKA

Van pijnlijke momenten en moeilijke situaties kunnen we veel leren. Maar is het nodig om me alles aan te trekken wat me overkomt? Wij denken van niet. Welke dingen moeten me diep van binnen raken, wil ik er iets mee doen, wil ik er iets van leren? Welke dingen moeten me juist niet diep van binnen raken wil ik er iets mee kunnen?

SLEUTELBOS

We zouden een probleem kunnen zien als een gesloten deur. Als je een bos vol sleutels hebt en je weet niet welke de juiste is, dan zit er niets anders op dan te proberen, net zolang tot je de goeie hebt. Er is één 'grote sleutel': Ik geloof in mezelf...!

RUGZAK

De rugzak zet je in om kinderen duidelijk te maken dat je eigen gedrag en dat van anderen ergens vandaan komt. Je leert ermee naar jezelf te kijken en naar de ander. Anders gezegd: je leert wat je bij jezelf kunt zoeken, wat jouw aandeel is, en wat je bij de ander kunt laten, waar jij geen direct aandeel in hebt. Je leert je rugzak leeg te maken!

BALLON

Zetten we in om duidelijk te maken wat zelfvertrouwen is en het belang van een goede houding en uitstraling te laten zien en te leren. Daarnaast om verschillende manieren van reageren uit te spelen.

DOMINO

De domino beeldt meeloopgedrag uit en geeft daarmee inzicht in groepsprocessen. Met voldoende moed en zelfvertrouwen lukt het steeds beter om je niet mee te laten voeren, maar om 'er uit te stappen'.

OKEE – OJEE

Ons gedrag wordt erg bepaald door wat we denken. Maar wat denken we en waaróm denken we zo? Denken we wel gezond?

Met de 'ojee' en 'okee' gedachte proberen we duidelijk te maken hoe je een positievere omgang kunt verkrijgen met jezelf en de ander.